

YAN LIANKE

**CANLANAN
LENİN'DEN ÖPÜCÜKLER**

ÇİNCE ASLINDAN ÇEVİREN: ERDEM KURTULDU

ÖNSÖZ

RUH KANAMASININ SESİ

Yazmak benim için hiç de hoş bir şey değil artık.

Otuz yıla yaklaşan yazarlık kariyerimin sonucunda, özellikle son on yılda, ister yazdıktan sonra ister yazma sürecinde olsun, yazmaktan keyif alamıyorum artık. Hâlâ her gün yazmakta ısrar etmemin nedeni yaşımın ve sağlığımın başka bir kariyer seçimi yapmama izin vermemesidir.

Yazmak benim açımdan yaşamak için yemek yemek zorunda olmak gibi bir şey, bu dünyada hâlâ nefes aldığımı, yürüdüğümü, arkadaşlarımla ve okuyucularla hâlâ iletişim kurduğumu, onlara fısıldadığımı kanıtlamak için yazıyorum. Bir de başkalarıyla konuşma arzusu ve olasılığı da var tabii. Bir gün yazmayı bırakırsam, öldüğüm anlamına gelmez bu, sadece artık insanlarla konuşmak istemediğim anlamına gelir; kendi eşsiz sesimi çıkarmak için bu dünyayla yüzleşmeye eskisi kadar istekli değilim artık.

Bu gerçek dünya ile yüzleşirken ruhumdan çok kan aktı.

Dedemle ninemin memleketimin bir köşesinde çoktan gömülü olmasının yanı sıra, babam da yirmi yıldan fazla bir süredir o sarı lös toprağın altında sessizce yatıyor, babamın kemik-

leriyle tabutu korkarım ki o toprakla çoktan kaynaşmış olmalı bile. Yetmişlerindeki annemin hayatının son perdesini düşündüğümde tir tir titriyorum, uzun süre suskunlaşıyorum, hayatın yere düşmeden havada süzülen bir şey olduğunu hissediyorum. Bir de ablam, ağabeyim, yengem ve yeğenlerim var, onlar benim o toprak parçasıyla ilgili yegâne endişem. Onların, etraflarındaki insanlardan her zaman daha iyi bir hayata sahip olmalarını istedim ama yazdıklarım onların hayatlarını da zorlaştırıyor; bu konuda geceyi aydınlatmaya çalışan zayıf bir ışık huzmesinden pek de farkım yok hani. Sonuçta onlar hâlâ oldukları gibiler. Bu sıkıntılı ve çetin hayat onların da kaçınılmaz kaderi.

Ailemle birlikte bu karman çorman ve kocaman Pekin'de yaşıyorum, karımla oğlumun günlük endişeleriyle tebessümleri bu başkent dünyasıyla aramda en incesinden bir bağ kurulmasını sağlıyor. Bu da olmasaydı Pekin ile benim aramda çöl ile çölde tek başına yürüyen bir devenin ilişkisi gibi bir bağ olurdu ancak. 1989 yılında bir gece geç saatlerde, başkente ve şehre duyduğum özlemle, sabah güneşinin yeryüzüne duyduğu o açgözlülüğü andıran bir ruh hâliyle, Chang'an Bulvarı'nda* tek başıma dolaşmıştım. Ama şimdi Pekin'in o geniş, müreffeh, modern cadde ve sokakları karşında hem tiksinti duyuyor hem de paniğe kapılmış hissediyorum biraz.

Kendimi bildim bileli, ta kırk yaşına kadar, ne zaman ölümü düşünsem, kalbimde tir tir titreyen bir korku olurdu. Ama son birkaç yıl içinde ölümle yavaş yavaş yüzleşe yüzleşe onunla sakin bir şekilde başa çıkmayı da öğrendim. Geçen yılın ağustos ayında, Pekin'in beşinci çevre yolunun dışındaki on üçüncü metro hattında tek başıma yürüyordum, gün yavaştan batarken birdenbire rayların üzerine yatmak gibi bir fikre kapıldım, gerçekten de

* Pekin'in ortasında bulunan, adını Çin'in eski başkentlerinden *Xi'an*'ın eski adı olan *Chang'an*'dan alan, zaman içinde çeşitli protestolara, kutlama ve törenlere ev sahipliği yaptığı için hem tarihi hem de politik önemi olan bir bulvar. Adının birebir çevirisi "sonsuz barış" anlamına gelir. -çn

uzun süre rayların ortasında dikildim, ta ki arkamdan gürleyerek gelen trenin o metalik sesi kafama çarpana kadar öylece dikildim, sonra raylardan usulca uzaklaştım. Geçen yıl bir arkadaşım ile Xiangshan Dağı'na* tırmandım, uçurumun kenarında dururken birdenbire aşağıya atlamak gibi bir fikre kapıldım, uçurumun altında uzanan manzara öyle güzeldi ki eşi benzeri yoktu. Geçenlerde bir romanımdaki evsiz bir karakter hakkında yazarken çalışma masamdan kalkıp pencereden dışarıya baktığımda aşağıda bir trafik kazası yaşanmış olduğunu gördüm, işte o sırada romanımdaki karakterin sadece evsiz değil aynı zamanda bu hayattaki yolunu da kaybetmiş olduğunu hissettim, ağgözlülüğe kapıldığı bu yaşam mücadelesinde oradan oraya sürüklenirken önüne, evine giden ve bu trafik kazası kadar gerçek bir yol çıksa bile görmeyecekti onu. Elbette ki aklıma bir gelip bir giden bu fikirler beni de muhtemelen başka bir yola götürmeyecekti. Oğlumun bana baba, kız ve erkek yeğenleriminse amca ya da dayı diye seslenmelerini biraz daha duymak için yaşamak istediğimi biliyorum. Bununla birlikte, ölüm korkusu ortadan kalkmış gibi görünüyor, hatta ölümü her düşündüğümde, içimde yavaş yavaş yükselen bir tür iç huzura erdiğimi hissediyorum ama bunun iyi bir şey mi yoksa kötü bir şey mi olduğunu bilmiyorum. Gerçeklikle yüzleşip gerçekliğin yüzüne şöyle balgamlısından okkalı bir tükürük ya da gerçekliğin göğsüne şöyle adamakıllı birkaç tekme savurmayı istediğim zamanları özlediğim de olmuyor değil hani. Ama şimdi, gerçeklik daha kirli ve daha kaotik bir hale geldi, öyle ki gerçeklik uluorta donunu indirip edep yerini halka teşhir etse bile, dönüp de ona bakmayacak ve birkaç kelam etmeyecek kadar tembelleştım.

Eskiden sevgi ve nezaket söz konusu olduğunda, tek bir yeşil yaprak karşıma çıksa bile, yemyeşil bir bahar olarak görürdüm

* Xiangshan, Hoş Kokulu Dağ, Pekin'in Haidian bölgesinde bulunan, sonbahara doğru ağaçların yapraklarının kızarmasıyla meşhur bir park. Yukarıda bahsi geçen on üçüncü metro hattı Haidian bölgesinden de geçer. -çn

onu. Ama şimdi karşıma gerçekten de yemyeşil bir bahar çıksa bile onun bize kışın bağışlanan bir tür aldatmaca, sahte bir renk olduğundan şüpheleniyorum.

Gerçekliğin göğsüne tekme atmaya hâlâ cesaretim var ama dermanım kalmadı artık. Nezaketin karşısında bir ata mezarının önündeymiş gibi diz çökmeye hazırım ama o nezaketin gerçek mi yoksa sahte mi olduğunu ayırt edemiyorum şimdilerde. İşte bu yüzden kendi yazdıklarımın içinden sessizce damlıyor ruhumun kanı, öyleyse bırakın da bu kaba ya da ince, bu basit ya da gereksiz sözcükler kanayan ruhun sesi, yazının nedeni ve kökü olsun. Ancak bu metinlerin varlığının gerekçesi ve haklılığı konusunda kendimi her zaman sorguladım. Doksanlı yılların ortalarında eserlerim toplu olarak yayımlandığında geçmiş işlerimin kabalığına bakarak iç çektim ve hüznü şeyler söyledim. Şimdi, on yıl sonra, bu kitaplar yeniden yayımlandığında eserlerim için değil, bu dünya için üzülüyorum artık, sadece yazarak yüzleştiğim bu dünya karşısında üzgün ve çaresiz hissediyorum. On yıldan fazla bir süre önce yazdıklarımda çok tekrar var, dilim de kaba ama aynı zamanda duygusal ve samimi eserler bunlar; bunlardan sonra yazdıklarımıdaysa okuyucuyu eleştiri oklarıyla tükürük yağmuruna tutmuşum ama bunları yazdığım için ne utanıyorum ne de kendimi suçluyorum artık, çünkü bunu bir ben biliyor ve buna kesinlikle inanıyorum ki benim romanlarım gerçekten de benim kanayan ruhumun çağıştıdır.

Sizleri uyarmam ve sizlere itiraf etmem gereken asıl nokta, ruhumun kanı kurduğunda, hâlâ canlı olan ama çürümeye yüz tutmuş vücudumdaki kemik iliğini son mürekkep damlası olarak kullanıp kullanamayacağım ve sizlerle konuşabilecek gücüm kalmadığında yazı fırçamın elimden kaybolup gerçekten sessiz kalmasına izin verip veremeyeceğim.

BİRİNCİ TOMAR: KÖKÇÜKLER

BİRİNCİ BÖLÜM

HAVA SICAK, KAR YAĞIYOR, ZAMAN HASTALANDI

Baksana, yazın bu kavurucu sıcağında, insanlar artık canlanmadığında,⁽¹⁾ kar yağmaya başladı. Sıcak kar⁽³⁾ bu.

11

Kış bir gecede geri döndü. Belki de yazın göz açıp kapamadan geçmesinden ötürü böyle olmuştur; sonbahar gelmeyince, koşar adım gelen kış onun yerini almıştır. O yılın kavurucu yazında zamanın düzeni bozuldu, sinirleri laçka oldu, kriz geçirdi, bir gecede her şeyin düzeni bozuldu, kanun manun hak getire, sonra sıcak tipi başladı işte.

Gerçekten de böyle oldu, zaman hastalandı, resmen kafayı yedi.

Buğday çoktan olgunlaşmıştı. Buğdayın her yeri saran o sıcak ve hoş kokusunun üzerini kar kapladı. Canlanan köyü⁽⁵⁾ sakinleri anadan doğma yataklarına uzanmış, ellerinde sazdan ya da kâğıttan yelpazeleriyle yelleniyorlardı; yatağın bir kenarında duran çarşaflarıyla üstlerini örtmeye bile zahmet etmemişlerdi. Ancak gece yarısından sonra serin bir rüzgâr esmeye başlayınca herkes uyuklu gözlerini kırıştırıp çarşaflarına uzandı, çarşaflarına sarındıktan sonra bile o soğuk havanın çarşafın altından girip iliklerine kadar işlediğini hissettiler; soğuk, kalplerine,

karaciğerlerine, dalaklarına ve midelerine vuruyordu; yataklarından kalktıkları gibi sandıklara kaldırdıkları kışlık yorganlarını çıkarmaya gittiler.

Ertesi günün sabahı, evlerinin kapılarını açtıklarında kadınların hepsi şaşkınlık içinde çığlık attı: “Aman tanrım, kar yağıyor! Hem de yazın en sıcak günlerinde yağın sıcak tipi bu.”

Erkekler kapının ağzında bir süre durduktan sonra içlerini çektiler: “Hay sokayım! Gerçekten de sıcak tipi bu, bu yıl yine kıtlık yaşanacak demek!”

Çocuklar sanki yine yeni yıl gelmiş gibi renkli ve parlak çığlıklar attılar: “A, kar yağıyor! Kar yağıyor!”

Köydeki karaağaçlar, soforalar, tung* ve kavak ağaçları göz kamaştıran bir beyazlığa bürünmüştü. Kışın yağın kar sadece ağaçların çıplak dallarının üzerini örter ama yazın yağın kar bir başkadır; bir kere ağaçların hepsi o gölge veren yapraklarla donanmıştır, işte bunun üzerine yağın beyazlık biriktikçe birikir, ağacın tepesi karla kaplı bir dağ andırır; ağaç, başının üzerinde devasa ve ağır mı ağır, beyaz bir şemsiye tutuyordur sanki. Yapraklar artık ağırlığını kaldıramayınca kar da üzerlerinden kayıp topak topak un gibi güm diye yere düşer, bu patlamayla yerde ıslıl ıslıl parlayan bir sürü beyaz nokta oluşur.

Bu sıcak kar, buğday olgunlaştıktan hemen sonra geldi ve Balou Sıradağları'nın dolayları⁽⁷⁾ bembeyaz bir karlar ülkesine dönüştü. Yan yana sıralanmış tarlalardaki buğdaylar birbiri ardına yere devrildi, buğday sapları acı içinde yerde yatarken üzerleri kalın bir kar tabakasıyla örtüldü, ara sıra karın dışına çıkmış birkaç buğday başağı görülebilse de sapların büyük çoğunluğu fırtınanın savurduğu yabani otlar gibi boyunları eğik karın altında kalmıştı. Eğer dağın sırtında ya da tarlanın başında durursan, bir tabut taşındıktan sonra sayvanın içinde kalan tütsü kokusunu andıran buğday kokusunu alabilirsin.

* Tohumundan yağ çıkarılan Çin'e özgü bir ağaç. -çn

Baksana, yazın bu kavurucu sıcaklığında yağın sıcak kar her yeri uçsuz bucaksız uzanan bir beyazlığa bürüdü.

Bembeyaz bir dünya.

Söylemeye bile gerek yok, Kaplan Yılı 1998'in ay takvimine göre altıncı ayında Balou Sıradağları'nın üzerinde kopan bu kar fırtınası hem tüm dağ silsilesini hem de bu dağ silsilesinin içindeki derin bir vadide yaşayan Canlanan sakinlerini çok büyük bir doğal felakete maruz bıraktı.

Laklakiyat

(1) Canlanmak: Kuzeyde bir lehçeden. Daha çok Henan eyaletinin batı bölgesinde ve doğusundaki Balou Sıradağları'nda yaşayanlar tarafından kullanılan bir sözcük; hayattan zevk almak, tadını çıkarmak, neşelenmek, aşırı mutlu olmak anlamlarında kullanılır. Balou Sıradağları'nda acının içindeki mutluluk ve acının içinde mutluluk aramak gibi kullanımları da vardır.

13

(3) Sıcak kar: Lehçe. Yazın yağın kar anlamında. Buranın yerlileri yaz mevsimini genellikle "sıcak günler" diye adlandırır, bu nedenle yazın yağın kara "sıcak kar", "sıcak sağanak" ya da "sıcak tipi" derler. Yaz mevsiminde kar yağması yaygın olarak görülen bir olay değildir ama bazı yerel tarih kayıtlarında her on yılda ya da her birkaç on yılda bir böyle bir olayın gerçekleştiğini keşfettim. Bazı yıllarda o kavurucu yaz sıcaklığında birkaç yıl üst üste sıcak tipi yaşandığı da olmuş.

(5) Canlanan köyü: Efsaneye göre köyün kökenleri, Ming hanedanının imparatorları Hongwu ve Yongle'nin hükümdarlık dönemleri arasında uygulanan iskân politikasına, Büyük Shanxi Göçü'ne kadar uzanır. Bu iskân politikasına göre dört kişilik bir aileden bir, altı kişilik bir aileden iki ve dokuz kişilik bir aileden üç kişi bu zorunlu göçten muaf tutulacaktı. Böylece her ailenin yaşlılarıyla engellileri geride bırakılırken genç ve sağlıklı olanları göç kafilesine katılacaktı. O kadar çok insan zorla göç ettirilmiş

ki her gün on binlerce insan yola çıkıyor, ayrılık acısının feryat figanlarının gün boyu ardı arkası kesilmiyormuş. Bu toplu göçün ilk dalgasından sonra halk güçlü bir direniş gösterince Ming hükümeti bir ferman çıkarmış: “Göç etmeye razı olmayanlar üç gün içinde Hongdong ilçesindeki ulu soforanın altında toplan! Göç etmeye razı olanlar evlerinde kalıp bir sonraki fermanı bekley!” Bu haber bir orman yangını gibi yayılmış ve bütün Shanxi halkı o ulu soforanın altında toplanmış. Söylenene göre babanın kör olduğu –iki gözü de görmüyormuş– büyük oğlun da belden aşağısının tutmadığı –doğuştan felçliymiş– bir ailenin küçük oğlu, hayırlı evlatlık görevi gerçekleştirmek için babasıyla ağabeyini bir yük arabasına koyduğu gibi onları o ulu soforanın altına götürdükten sonra, eve dönüp zorla göç ettireceği zamanı beklemeye başlamış. Ancak üç gün sonra o sofora ağacının altında mahşerî bir kalabalığın toplandığını gören Ming ordusu, ağacın altına toplanmış yüz bin kişinin hepsini zorla göç ettirip evde bekleyenleri de tarlalarını ekip biçmeye devam etmeleri için kendi memleketlerinde bırakmış.

Bu büyük göç insanların kör, topal, yaşlı, kadın ya da çocuk olup olmamasına bakılmaksızın kafa sayımına göre yapılmış; önemli olan sayıyı tutturmakmış, birinin kafasının olması yeterliymiş yani. Sonuç olarak, iki gözü de görmeyen kör ihtiyar, belden aşağısı tutmayan felçli oğlunu sırtına alıp çaresizce sendeleye sendeleye göç kafilesini izlemek zorunda kalmış. Felçli bir oğlun kör babasına göz, kör babanın da yaşlı bacaklarıyla felçli oğluna bacak olması bakılamayacak kadar içler acısı bir manzaraymış. Her gün şafaktan gecenin bir körüne ta Shanxi’nin Hongdong ilçesinden Henan’ın Balou Sıradağları’na kadar yürümekten ihtiyarın bacakları şişmiş, ayak tabanları kanamış, ihtiyarın sırtında taşıdığı oğlu yol boyunca hiç durmadan ağlayıp birkaç kez intihar etmek istemiş. Kafilede babayla oğlunun bu hâlini gören herkes onlar için acı gözyaşları dökmüş, bir araya gelerek kafileyi yöneten memura babayla oğlunu azat

etmesi için yalvarıp yakarmışlar, onları bıraksın da babayla oğlu herhangi bir yerde kendi başlarına yaşasın diye dualar etmişler, hatta dilekçe bile yazmışlar. Her memur dilekçeyi bir üstüne iletmiş, dilekçe elden ele dolaşıp en üst yetkilinin, Göç Nazırı Hu Dahai'nin eline geçince ondan aldıkları cevap çok kötü olmuş: "Tek bir kişiyi bile serbest bırakmaya cüret edenin cezası idamdır! Ayrıca tüm ailesi uzak bir eyalete sürgün edilecektir!"

Shandong'dan ta Henan'a, ta Shanxi'ye kadar herkes tanır-mış Hu Dahai'yi, aslen Shandong'luymuş, Yuan hanedanının son yıllarında patlak veren kıtlıktan kaçıp Shanxi'ye yerleşmiş, çirkin bir adammış ama boyu posu yerindeymiş, bağınazın biriymiş ama adaletsizlik ve kötülükten düşmanından nefret eder gibi nefret edermiş, hırpani kılıklıymış ama yüzünde her zaman kahramanca bir ifade olurmuş, dobra dobra konuşurmuş ama dar görüşlüymüş, güçlü kuvvetliymiş ama kaytarmayı severmiş, işte bu yüzden kimse adam yerine koymazmış onu. Eskiden dilenmeye çıktığında onu gören herkes sanki hortlak görmüş gibi kaçarmış, yemek artıklarını bile vermezlermiş ona, sofraya oturmadan önce birazdan o gelecek diye kapı ve pencerelerini kapatırlarmış. Denir ki Hu bir gün dilenmek için Shanxi'nin Hongdong ilçesine gelmiş, hem aç hem de susuzmuş, zengin bir ailenin evini görmüş, kiremit çatılı ve tuğladan yapılmış bir ev, kemerli giriş kapısı ta göğe kadar uzanıyor, Hu sonunda şöyle mükellef bir sofrada karnını doyurabileceği umuduyla el açmış hemen ama nereden bilecekmiş evin toprak zengini sahibinin onu aşağılayacağını, ev sahibi ona bir lokma bir şey vermediği gibi bir de daha yeni pişmiş taze soğanlı bir gözle-meyle torununun kıcını sildikten sonra gözlemeyi evin köpeğinin önüne fırlatmış, sonra da köpeği Hu'nun üzerine salmış onu kapı dışarı etmek için. Hu, işte o andan itibaren Hongdong halkına karşı kin beslemeye başlamış. Ondan sonra Shanxi'den ayrılıp Henan'ın doğusundaki Balou Sıradağları'na doğru yola koyulmuş, oraya vardığında açlığına açlık, susuzluğuna susuz-

luk katılmış, her adımda yere devrilecekmiş gibi oluyormuş, o sırada vadinin içinde sazdan yapılmış bir ev görmüş, evin içinde yabani bitkilerden yemek ve kepekten çörek yapan yaşlı bir kadın varmış, Hu bir an tereddüt etmiş, sonra ölse de bir daha kimseye el açmamaya karar vermiş ama işte Henan'da da iyi kalpli insanlar varmış meğer, Hu tam oradan ayrılacakken onu gören yaşlı kadın el edip içeriye buyur etmiş onu, oturacak yer göstermiş, elini yüzünü yıkaması için su getirmiş, evde neyi var neyi yoksa ortaya çıkarıp güzel bir yemek hazırlamış ona. Hu yemeği yedikten sonra çok teşekkür etmiş ona ama yaşlı kadın tek kelime bile etmemiş. Engelliymiş bu yaşlı kadın, hem dilsiz hem de sağırmış, bir de çıra gibi sıska mı sıskaymış. Hu, bu ikisini kıyaslamış, Orta Ova'daki* Balou halkının iyiliğiyle Shanxi'deki Hongdong halkının kötülüğü üzerine bir güzel düşündükten sonra iyiliğe karşı minnettarlığını göstermeye, kötülükten de intikam almaya karar vermiş. Sonra dilenmeyi bırakıp Zhu Yuanzhang'ın komutasındaki orduya katılarak geçmişinin üzerine bir çizgi çekmiş, savaş alanında canı pahasına dövmüş, düşmanları kılıcıyla ot keser gibi biçmiş, büyük askeri başarılarla imza atmış, böylece dilencinin birinden Ming hanedanının kurucularından birine dönüşmüş. Yeni hanedanın kurucusu ve ilk imparatoru olan Zhu Yuanzhang, hükümdarlığının ilk yılında savaşın harap ettiği topraklarına bakıp acı içinde haykır-mış, içini çekmiş; Orta Ova o zamanlar yabani otlarla çevrili, nüfusun az olduğu bir yermiş, savaştan sonra her yer üst üste yığılmış cesetlerle dolmuş, zaten az olan nüfus daha da azalmış, bu sözde verimsiz ve yaban topraklarda ilk yapılması gereken şey nüfusu arttırmakmış. Büyük bir iskân politikası uygulamak isteyen imparator onu Göç Nazırı olarak görevlendirdince Hu Dahai, Shanxi'nin yoğun nüfuslu Hongdong bölgesini merkez

* Çin medeniyetinin beşiği Sarı Irmak'ın güneyinde kalan bölge. Henan'ı, Hebei ve Shanxi'nin güneyini, Shandong'un batısını kapsar. —*çn*

üssü olarak kullanıp halkı Shanxi'den Henan'a yıllarca sürecek bir toplu göçe zorlamış. Bu büyük göç kafilesinin başını zamanında torununun kışını sildiği gözlemeyle köpeğini besleyen o yaşlı adamla ailesi çekmiş tabii ki, ardından yaşlı adamın kendi köyüyle komşu köylerde oturanlar gelmiş; yaşlısı çocuğu, körü topalı artık kim varsa hepsini sürgüne göndermekte diretmiş.

İşte o yılki göç kafilesinde Hongdonglu kör bir ihtiyarla sırtında taşıdığı belden aşağısı tutmayan felçli bir oğlunun da olduğunu duyan Hu sadece hâlden anlamamakla kalmamış, aynı zamanda intikam sevinciyle yanıp tutuşmaya da başlamış, işte bu yüzden kör babayla felçli oğlunun yarı yolda, hele ki herhangi bir yerde kafileden ayrılmalara kesinlikle razı olmamış. Bunun sonucunda başka çareleri olmayan babayla oğul birbirlerinden güç alarak yüzlerce kilometre yol kat edip binlerce zorluğa göğüs germek zorunda kalmışlar. Birkaç ay sonra kafiye Henan'ın Balou Sıradağları'ndan geçerken kör babayla felçli oğlu bayılıp yere yığılınca kafileden bir grup, o ikisini azat etmesi için Hu'ya yalvarıp dilekçe vermişler yine, Hu tam eline bir satır alıp dilekçe verenleri öldürmek üzereyken onların arasında zamanında ona o güzel yemeği pişiren, hem sağır hem de dilsiz Baloulu o yaşlı kadını görmüş, kadını görür görmez elindeki satırı telaşla yere atıp diz çökmüş önünde.

Sağır ve dilsiz Baloulu yaşlı kadının yalvaran bakışları altında kör babayla felçli oğlunu sadece azat etmekle kalmamış Hu, aynı zamanda onlara bir sürü gümüş sikke de vermiş, onlarla birlikte yüz asker bırakıp askerlere onlar için bir ev inşa etmelerini, onlarca dönümlük bir tarla sürmelerini ve nehirde ta evleriyle tarlalarına kadar ulaşan bir sulama kanalı yapmalarını emretmiş; sonra oradan ayrılmadan önce sağır ve dilsiz yaşlı kadına, kör ihtiyara ve felçli oğluna bakıp şöyle demiş:

“Balou Sıradağları'ndaki bu vadinin toprağı verimli, suyu da bol, sizlere hem gümüş sikke hem de tahıl bırakıyorum, böylece buraya yerleşip hem çiftçilik yapabilir hem de canlanabilirsiniz.”